

Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četiri leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računni naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslojše štev. 3.



Stajerc

Slava Tobi, ki si nas kmete ljubi!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (insetzov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 50.

V Ptuj v nedeljo dne 11. decembra 1910.

XI. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani priloge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Naznanilo.

Uradne ure v „Štajerčevi“ pisarni so se spremenile in veljajo od zdaj naprej tako-le: Ob delavnikih od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 8. do 12. ure dopoldne. Kdor ima v uredniških stvaréh z urednikom g. K. Linhartom govoriti, ta naj ga poseti doma (stara šola, za mestno cerkvijo). — Kar se tiče upravnništva (naročanje lista, plačilo naročnine, spremembe naslova, sprejem in plačilo inzeratov, vprašanja glede inzeratov itd.), to naj se odda vse v pisarni (Bismarckgasse 4, Theater). K uredniku Linhartu naj se pride le v uredniških zadevah (glede dopisov, vprašanj, itd.).

Kmetje v mariborskem okraju!

Slovenski poslanci so štajerski deželni zbor razbili. S tem so napravili spodnještajerskemu ljudstvu velikansko gospodarsko škodo. Ljudstvo trpi pod vedno večjimi bremenami, poslanci slovenskih strank pa se smeji in zabavajo na troške tega izsesanega ljudstva.

Ako molčimo, potem bode vlada mislila, da se strinjamo s to politiko, da smo zadovoljni z gospodarsko revščino v deželi. Mi moramo torej javno povedati, da štajersko ljudstvo ni zadovoljno z brezvestno politiko slovenskih poslancev. Mi moramo dokazati, da pametni in razumni del štajerskega ljudstva ne stoji za temi politično brezvestnimi ljudmi. — Mi moramo pa tudi vse ljudske moči zbrati in združiti, da priborimo štajerskemu ljudstvu vpliv in veljavo. Kmetje ne potrebujejo nobenih voditeljev, ker se znajo sami voditi! — Iz vseh teh vzrokov sklicujemo za ljudstvo mariborskega okraja

veliki kmetski shod,

ki se vrši

v nedeljo, dne 18. decembra 1910 ob 10. uri v „Gambriushalle“ (Schillerstrasse) v Mariboru.

Na ta velevažni shod so vsi vabljeni, ki imajo resno voljo do gospodarskega dela in ki se ne pustijo nahujskati od prvaških agitatorjev. Mi nimamo ničesar proti temu, ako pridejo tudi kmetje nasprotnega mišljenja na zborovanje. Ali za to smo priskrbeli, da nikdo shoda motil ne bode.

Naši zaupniki v okraju dobijo posebna vabila. Prosimo, da jih med somišljenike razdelijo in da pridejo vsi z znanci in prijatelji na to velevažno zborovanje. Skrajni čas je, da izpregovori enkrat ljudstvo samo jasno besedo. Zato pa:

Vsina shod!

Višek nesramnosti.

Kaplan in poslanec ter šefurednik dr. Anton Korošec dosegel je višek nesramnosti. . . V slovenski politiki gotovo ni nikdo vsled dostojnega tona razvajan. Nož, poleno, laž, obrekovanje in psovka, to je orožje slovenskih politikov. Ni čuda, da se je javnost v naših pokrajinah že privadila najhujših izgedov na tem polju. In kri nam ne zavre tako hitro.

Ali kaplan in poslanec dr. Anton Korošec, torej prvi voditelj slovenskih klerikalcev na Štajerskem, ni bil zadovoljen z dosedanjimi psovkami. Mlada in v kljub celibatu vroča njegova kri redi tako strupeno narodno sovraštvo, da mu je moral dati duška v gorastni, v svoji nesramnosti nedoseženi psovki. Duhovnik dr. Anton Korošec je moral omadeževati svojo črno sukno s podlo infamijo, ki je pač njega in le njega vredna!

V državnem zboru je namreč dr. Anton Korošec zaklical besedo, da „je žganje kulturno znamenje Nemcev“. Vsemu nemškemu narodu je vrgel torej perfidno psovko v obraz in mislil je gotovo tudi na slovenske, Nemcem prijazne naprednjake. Vsem tem pritisniti hotel je dr. Anton Korošec pečat „šnopsarjev“ na čelo. . .

Do take predrznosti pride pač le politikujoči slovenski pop! Največji narod na Avstrijskem je nemški in 90% milijonov Nemcev živi na svetu. In najbolj kulturni narod je nemški. Največje znanstvenike, najpomembnejše umetnike, najprirednejše tehnične dal je človeštvu nemški narod. V znamenju nemštva stoji danes vsa svetovna kultura. In v kljub temu priteče zdaj neki politikujoči kaplanček in pljune tej kulturi v obraz.

Torej „šnops je kulturno znamenje Nemcev“! To podlo besedo je zaklical v politični strasti zbesneli katoliški duhovnik dr. Anton Korošec. Prelopovska je ta psovka, da bi zamogla koga žaliti. A značilna je obenem, značilna kakor malo katera beseda. Značilna posebno tudi zaradi tega, ker je sam dr. Anton Korošec edino potom nemške kulture stopinjo dosegel, na kateri se zdaj šopiri kakor petelin na gnoju. Kaj bi bil dr. Korošec brez znanja nemščine, brez nemških učiteljev, brez nemških — podpor?! Najgrša nevhvaležnost se zrcali iz njegove podle besede! Kajti možič ni tako neumen, da bi ne razumel vso lumparijo svoje psovke! Možič vè čisto natanko, da je vse, prav vse, kar je kulturnega na Slovenskem, plod nemškega duševnega dela. In v kljub temu se je pustil od svojega nekrščanskega sovraštva zapeljati, da je pljunil omenjeno psovko v javnost. In zdaj vprašamo: Ali je čuda, ako obrača na tisoče Nemcev katoliški cerkvi hrbet, ko katoliški duhovniki psujejo vse nemško ljudstvo za narod šnopsarjev?! **Sovraštvo dr. Korošca in njegovih ednakih bratcev prisililo je tisočero Nemcev, da so se pridružili „Los von Rom“ — gibanju in da so izstopili iz katoliške cerkve.** In tudi na sedanjo dr. Koroščevo psovko dalo bode mnogo Nemcev ta odgovor. . . Ali knezoškof tega ne sliši in ne vidi? Ali ne razume cerkvena oblast, da je politikujoči duhovnik dr. Anton Korošec

najhujši škodljivec katoliške cerkve? . . .

„Šnops je kulturno znamenje Nemcev“, — tako je zaklical tisti dr. Korošec, ki iz bogve kakšnih vzrokov še vedno duhovniški talar nosi, čeprav nima razven talarja in tonzure ničesar duhovniškega več na sebi. Nemci bi lahko na to psovko odgovorili z dejstvi, ki bi javnost hudo razburili. Gotovo je, da se po slovenskih farovžih največ popije in da so politikujoči popi dostikrat na robu delirium tremensa. Tudi dr. Korošec ni abstinent in pije rad. Ravno tako pa je vsakemu strokovnjaku znano, da se največ žganja popije v najbolj klerikalnih krajih. Zato obrnimo sulico in pravimo v dokazanem prepričanju: **šnops je kulturno znamenje slovenskih klerikalcev.** Le od alkohola propalo ljudstvo zamore biti klerikalno in zamore ljudi à la dr. Korošec v zbornico pošiljati. . .

Dr. Anton Korošec je govoril in njegove besede ne bodejo pozabljene! To je tisti dr. Korošec, ki je sicer narenil „objubo čistosti“, ki se pa glasom slovenskih listov zabava na Dunaju s pol nagimi Judovkami, o katerem se je že tako lepe povesti pravilo, pri katerih je neka devojka Ida glavno vlogo igrala. To je tisti dr. Anton Korošec, ki je v svojem brezmejnem sovraštvu proti Nemcem v listih sumničl Ptujčane, da so nekemu Slovencu hišo zažgali. To je tisti dr. Korošec, ki je bil za to svojo podlost na večtedenski zapor obsojen. . . Ta človek je torej imel predrzno čelo, da je izustil infamijo vseh infamij, nesramnost vseh nesramnosti!

Mi smo morali to pribiti, kajti tudi vsi slovenski poštenjaki se morajo zgražati nad to besedo dr. Korošca. Zgražajo se pa nad njim tudi duhovniki sami. Iz Gradca se poroča, da je **70 katoliških duhovnikov najostreje obsodilo in zavrnilo javno dr. Koroščevo besedo.** 70 duhovnikov, ki služijo katoliški veri, kateri bi moral pravzaprav tudi dr. Anton Korošec služiti, označilo je torej javno tega kaplana za lažnika in obrekovalca. Ali bode cerkvena oblast tudi z daj molčala?

S svojo besedo je dr. Korošec hipoma razsvetil podlo mišljenje slovenske klerikalne stranke. Te „šnopsarske“ besede bodejo mnogo klerikalne slave pokopale. . .

Politični pregled.

Duhovniki in „kšeft“. Vrhovna cerkvena oblast zankazala je s posebnim odlokom vsem duhovnikom, da morajo tekem 4 mesecov vsako službo v bankah in denarnih zavodih (posojilnicah itd.) odložiti. Od zdaj zanaprej tudi ne sme noben duhovnik take službe sprejeti. V odboru, predstojništvu, nadzorstvu itd. posojilnic in sploh denarnih zavodov torej ne sme biti več noben duhovnik. To je po našem mnenju jako pametna odredba. Bojimo se le, da politični duhovniki ne bodejo vbogali. Odložili bodejo sicer navidezno svoje službe, ali voditelji posojilnic ostanejo žalibog i zanaprej. Ime „načelnika“, „blagajnika“ itd. bodejo nosili slamnati možje, ki se bodejo v slučaju tudi zapreti pustili; ali